
AUGUST BEBEL, SAKSAN TYÖLÄISTEN JOHTAJA

Kukapa ei tuntisi Bebeliä, Saksan työläisten kunnianarvoisaa johtajaa, joka aikoinaan oli „tavallinen“ sorvari, mutta nyt on kuuluisa poliittinen toimihenkilö, jonka arvostelun edessä „kruunatut ylhäisyydet“ ja patentoidut oppineet ovat usein perääntyneet kuin moukarin iskuista ja jonka puhetta Saksan monimiljoonainen proletariaatti kuuntelee kuin profeetan sanaa.

Tämän vuoden helmikuun 22 päivänä hän täytti 70 vuotta.

Sinä päivänä koko Saksan taisteleva proletariaatti, Sosialistien Kansainvälinen Toimisto ja maailman kaikkien maiden järjestyneet työläiset juhlivat vanhan Bebelin 70-vuotispäivää.

Millä Bebel on ansainnut sellaisen kunnian, mitä hän on tehnyt proletariaatin hyväksi?

Miten Bebel on noussut työrahvaan keskuudesta, miten hän on „tavallisesta“ sorvarista tullut koko maailman proletariaatin suureksi taistelijaksi?

Minkälainen on hänen elämänsä historia?

Bebel vietti lapsuutensa puutteessa ja kurjuudessa. Hän oli vasta kolmen vuoden ikäinen, kun kuoli hänen isänsä, köyhä keuhkotautinen aliupseeri. Saadakseen

lapsilleen toisen huoltajan Bebelin äiti menee toisen kerran avioliittoon, nyt vanginvartijan kanssa. Äiti muuttaa lapsineen kasarmista, jossa hän oli siihen saakka asunut, vankilarakennukseen.

Mutta kolmen vuoden kuluttua kuolee toinenkin mies. Huoltajaa vaille jäänyt perhe muuttaa kotipaikkakunnalle, syrjäiselle maaseudulle, jossa elää puolinälkäistä elämää. Köyhänä Bebel otetaan „köyhien kouluun“, jonka hän päättää menestyksellisesti 13 vuoden ikäisenä. Mutta vuotta ennen koulun päättymistä häntä kohtaa uusi onnettomuus: hän menettää äitinsä viimeisen tukensa. Jäätyään täysorvoksi ja oman onnensa nojaan Bebel, jolla ei ollut mahdollisuutta jatkaa opiskelua, menee oppipojaksi eräälle tuttavalle sorvarille.

Alkaa yksitoikkoinen, pakkotyön kaltainen elämä. Kello viidestä aamulla kello seitsemään illalla Bebel on verstaassa. Jonkin verran tuovat vaihtelua hänen elämäänsä kirjat, joiden lukemiseen hän uhraa kaiken vapaan aikansa. Tätä varten hän kirjoittautuu kirjastoon niillä muutamilla pfenningeillä, jotka hän viikossa ansaitsee kantamalla aamuisin ennen työhön menoaan emännälleen vettä.

Mutta puute ja kurjuus eivät voineet murtaa nuorta Bebeliä, ne eivät voineet tukahduttaa hänessä pyrkimystä valoon, vaan päinvastoin yhä enemmän karaisivat hänen tahdonlujuttaan, kiihdyttivät hänen tiedonjanoaan, herättivät hänessä kysymyksiä, joihin hän etsi kiihkeästi vastausta kirjoista.

Tällä tavalla taistelussa puutetta vastaan kehittyi tuleva proletariaatin vapautusasian uupumaton taistelija.

Bebelin ollessa seitsemäntoistavuotias hänen oppi-aikansa päättyy ja hän alkaa elämänuransa itsenäisenä sorvarina. Yhdeksäntoistavuotiaana hän on jo läsnä työläisten kokouksessa Leipzigissä ja kuuntelee työläissosialistien puheita. Se oli ensimmäinen kokous, jossa Bebel henkilökohtaisesti tapasi työläispuhujia. Bebel ei ollut vielä sosialisti, hän kannatti liberaaleja, mutta hän iloitsee vilpittömästi työläisten itsenäisten esiintymisten johdosta, hän on heille kateellinen — hänessä syttyy halu tulla samanlaiseksi työläispuhujaksi kuin hekin.

Siitä ajasta lähtien Bebelillä alkaa uusi elämä — hänellä on jo määrätty tie. Bebel menee työväenjärjestöihin ja toimii niissä tarmokkaasti. Pian hän saavuttaa vaikutusvaltaa, hänet valitaan työväen ammattiliittojen komiteaan. Toimiessaan liitoissa hän taistelee sosialisteja vastaan, toimii yhdessä liberaalien kanssa. Mutta taistellessaan sosialisteja vastaan hän tulee vähitellen vakuuttuneeksi heidän olevan oikeassa.

Kaksikymmentäviisivuotiaana hän on jo sosialidemokraatti. Bebelin kuuluisuus kasvaa niin nopeasti, että jo vuoden kuluttua (1867) hänet valitaan liittojen komitean puheenjohtajaksi ja ensimmäiseksi työläisedustajaksi valtiopäiville.

Tällä tavalla Bebel, taistellen ja voittaen, suoriutuen askel askeleelta häntä ympäröivistä esteistä, astuu vihdoin esiin työrahvaan keskuudesta ja tulee Saksan taistelevien työläisten johtajaksi.

Tästä ajasta lähtien Bebel esiintyy jo avoimesti sosialidemokratian puolesta. Hänen lähin päämääränsä on sota liberaaleja vastaan, työläisten vapauttaminen heidän vaikutusvallastaan, työläisten liittäminen hei-

dän omaan sosialidemokraattiseen työväenpuolueeseensa.

Bebel saavuttaa päämääränsä seuraavana vuonna (1868) Nürnbergin edustajakokouksessa. Bebelin taitava ja ankara hyökkäys tässä edustajakokouksessa johti siihen, että liberaalit kärsivät täydellisen tappion ja liberalismin raunioille syntyi Saksan sosialidemokratia.

Työläisten vapauttaminen voi olla vain itsensä työläisten tehtävä, sanoi Bebel edustajakokouksessa, siksi työläisten on tehtävä ero porvarillisista liberaaleista ja liityttävä omaan työväenpuolueeseensa, — ja liberaalien pienestä ryhmästä välittämättä edustajakokouksen valtava enemmistö kertasi hänen jälkeensä Karl Marxin ylevät sanat.

Työläisten täydellistä vapautumista varten on välttämätöntä, että kaikkien maiden työläiset liittyvät yhteen, sanoi Bebel, siksi täytyy liittyä Työläisten Kansainväliseen Yhdistykseen, — ja edustajakokouksen enemmistö kertasi yksimielisesti hänen jälkeensä suuren opettajan sanat.

Näin syntyi Saksan sosialidemokraattinen työväenpuolue. Bebel oli sen kättilönä.

Siitä hetkestä lähtien Bebelin elämä valautuu yhteen puolueen elämän kanssa, hänen surunsa ja ilonsa puolueen surujen ja ilojen kanssa. Itse Bebelistä tulee Saksan työläisten lemmikki ja innoittaja, sillä, toverit, ei voida olla rakastamatta miestä, joka on tehnyt niin paljon työläisten nostamiseksi omille jaloilleen, heidän vapauttamisekseen porvarillisten liberaalien holhouksesta ja oman työväenpuolueen antamiseksi heille.

Vuosi 1870 toi mukanaan nuorelle puolueelle ensimmäisen koetuksen. Alkoi sota Ranskaa vastaan. Saksan hallitus vaati sotaa varten varoja valtiopäiviltä, jonka jäsen oli myös Bebel. Täytyi sanoa selvästi mielipiteensä sodan puolesta tai sitä vastaan. Bebel ymmärsi tietenkin sen, että sota on edullinen vain proletariaatin vihollisille, mutta Saksan yhteiskunnan kaikki kerrokset porvareista työläisiin saakka joutuivat petollisen patrioottisen kiihkon valtaan ja kieltäytymistä varojen myöntämisestä hallitukselle nimitettiin maanpetokseksi. Mutta välittämättä „patrioottisista“ harhaluuloista, pelkäämättä uida vasten virtaa Bebel ilmoittaa kaikkien kuullen valtiopäivien puhujalavalta: sosialistina ja tasavaltalaisena minä en kannata sotaa, vaan kansojen veljeyttä, minä en kannata vihaa ranskalaisia työläisiä vastaan, vaan meidän saksalaisten työläistemme yhtymistä heidän kanssaan. Soimaukset, pilkka ja ylenkatse olivat vastaus Bebelin rohkeaan puheeseen vieläpä työläistenkin puolelta. Mutta tieteellisen sosialismin periaatteille uskollinen Bebel ei laske hetkeksikään lippuaan kanssaveljiensä ennakkoluulojen tasolle, — päinvastoin hän pyrkii kaikin keinoin nostamaan heidät sodan turmiollisuuden selvän tajuamisen tasolle. Myöhemmin työläiset käsittivät virheensä ja alkoivat vieläkin enemmän pitää horjumattomasta ja lujasta Bebelistään. Hallitus sen sijaan palkitsi hänet kahden vuoden vankeusrangaistuksella. Mutta vankilassakaan hän ei kuluttanut aikaansa turhaan, vaan kirjoitti kuuluisan kirjansa „Nainen ja sosialismi“.

70-luvun loppu ja 80-luvun vuodet tuovat puolueelle uusia koetuksia. Sosialidemokratian kasvusta

levottomaksi tullut Saksan hallitus julkaisee „poikkeuslait sosialisteja vastaan“, hajoittaa puolue- ja ammattiliittojärjestöt, lakkauttaa poikkeuksetta kaikki sosialidemokraattiset lehdet, hävittää kokoontumis- ja yhdistymisvapauden, ja vielä eilen legaalinen sosialidemokraattinen puolue ajetaan maanalaisuuteen. Tällä kaikella hallitus halusi provosoida sosialidemokratian epäonnistuviin ja turmiollisiin esiintymisiin, demoralisoida ja hävittää sen. Tarvittiin erikoista lujuttua ja verratonta tarkkanäköisyyttä, että voitiin olla joutumatta hämminkiin, muuttaa ajoissa taktiikkaa ja soveltautua järkevästi uusiin oloihin. Monet sosialidemokraatit antautuivat provokatioon ja heittäytyivät anarkismiin. Toiset äitelöityivät kokonaan ja vajosivat liberaalien joukkoon. Mutta Bebel seisoi järkähtämättä vartiopaikallaan, rohkaisi eräitä, hillitsi toisten ajattelematonta kiihkoa, paljasti kolmansien tyhjät puheet ja suuntasi taitavasti puoluetta oikealle tielle eteenpäin ja aina vain eteenpäin. Kymmenen vuoden kuluttua hallituksen oli pakko perääntyä työväenliikkeen kasvavan voiman edessä ja se lakkautti „poikkeuslait“. Bebelin linja osoittautui ainoaksi oikeaksi linjaksi.

90-luvun loppu ja 1900 luvun vuodet toivat puolueelle vielä yhden koetuksen. Teollisuuden nousun ja taloudellisten voittojen suhteellisen helppouden innostamat sosialidemokratian maltilliset ainekset alkoivat kieltää leppymättömän luokkataistelun ja sosialistisen vallankumouksen välttämättömyyden. Leppymättömyys ei ole tarpeen, vallankumous ei ole tarpeen, sanoivat he, tarvitaan luokkien yhteistoimintaa, meille on tarpeen sopimus porvariston ja hallituksen kanssa,

jotta voitaisiin yhdessä niiden kanssa korjailla valitsevaa järjestelmää, — siksi äänestäkäämme porvarillisen hallituksen tulo- ja menosäännön puolesta, osallistukaamme nykyiseen porvarilliseen hallitukseen. Juuri siten maltilliset horjuttivat tieteellisen sosialismin perusteita, sosialidemokratian vallankumouksellista taktiikkaa. Bebel käsitti tilanteen vaarallisuuden ja yhdessä puolueen muiden johtajien kanssa hän julistaa maltillisille leppymättömän sodan. Dresdenin puoluepäivillä (1903) hän lyö perinpohjaisesti Saksan maltillisten johtajat Bernsteinin ja Wollmarin sekä julistaa vallankumouksellisten taistelumenetelmien välttämättömyyttä. Seuraavana vuonna hän lyö Amsterdamissa kaikkien maiden sosialistien edessä jo maltillisten kansainvälistä johtajaa Jean Jaurèsia ja julistaa vieläkin kerran leppymättömän taistelun välttämättömyyttä. Sen jälkeen hän ei ole antanut rauhaa „puolueen maltillisille vihollisille“ ja tuottaa heille tappion toisensa jälkeen Jenassa (1905) ja Nürnbergissä (1908). Tuloksena on, että puolue selviytyy sisäisestä taistelustaan yhtenäisenä ja voimakkaana, tavattomasti lujittuneena ja jättiläismäisesti kasvaneena. Tästä kaikesta se on kiitollisuudenvelassa ennen kaikkea samalle August Bebelille...

Mutta Bebel ei rajoitu toimintaan vain puolueen puitteissa. Hänen jyrisevät puheensa Saksan valtiopäivillä, joissa hän ruoskii tunkkaantuneita aatelisia, repäisee naamion liberaalien kasvoilta ja naulitsee häpeäpaaluun „keisarillisen hallituksen“, sekä hänen monivuotinen toimintansa ammattiliitoissa — kaikki se puhuu siitä, että proletariaatin uskollisena suojelijana Bebel ilmaantui kaikkialle, missä vain käytiin taiste-

lua, missä vain tarvittiin hänen kuohuvaa proletaarin tarmoaan.

Tämän vuoksi Saksan ja kaikkien maiden sosialistit niin suuresti kunnioittavat Bebeliä.

Bebelillä on tietysti ollut virheitäkin — kenelläpä niitä ei olisi (vain kuolleet eivät tee virheitä), — mutta kaikki hänen pienet virheensä jäävät varjoon hänen suurten ansioittensa rinnalla puolueen palveluksessa, puolueen, jossa nyt Bebelin 42-vuotisen johdon jälkeen on yli 600 tuhatta jäsentä, jolla on noin 2 miljoonaa ammatillisesti järjestynyttä työläistä, jolla on 3—4 miljoonan valitsijan luottamus ja joka yhdellä käden viittauksella järjestää Preussissa satatuhantisia mielenosoituksia.

Ja on kuvaavaa, että Bebelin kunniaksi järjestetyt vuosipäiväjuhlat sattuvat yhteen Saksan sosialidemokratian mahdin kaikkein kirkkaimman ilmaisun päivien kanssa, jolloin Preussissa pidetään verrattoman järjestyneitä ja väkirikkaita mielenosoituksia yleisen äänioikeuden puolesta.

Bebelillä on täysi oikeus sanoa, että hän ei ole tehnyt työtä turhaan.

Sellaista on ollut vanhan Bebelin elämä ja toiminta, niin, hyvin vanhan, mutta sielultaan ylen nuoren Bebelin, joka seisoo entiseen tapaansa vartio paikalla ja odottaa uusia taisteluja ja uusia voittoja.

Vain taisteleva proletariaatti on voinut synnyttää sellaisen toimeliaan, iäti nuoren ja iäti eteenpäin katsovan Bebelin, jollainen se on itsekin.

Vain tieteellisen sosialismin teoria on voinut antaa laajan liikkuma-alan Bebelin tuliselle luonnolle hänen

pyrkiessään kiihkeästi ja väsymättä lyömään alas vanhaa ja mätää kapitalistista maailmaa.

Bebelin elämä ja toiminta on osoituksena proletariaatin voimasta ja voittamattomuudesta, sosialismin voiton kiertämättömyydestä...

Toverit, lähettäkäämme siis tervehdyksemme rakkaalle opettajalle — sorvari August Bebelille!

Olkoon hän esikuvana meille, Venäjän työläisille, jotka erikoisesti kaipaamme työväenliikkeen Bebelejä.

Eläköön Bebel!

Eläköön Kansainvälinen Sosialidemokratia!

VSDTP:n Bakun komitea

*Julkaistu erillisenä
julistuksena maalis-
kuun 23 p:nä 1910*

*Julkaistaan julistuksen
tekstin
mukaan*